

A Bizottság nyilatkozata a munkájuk során SARS-CoV-2-nek kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelme és a megelőzés tekintetében, az (EU) 2020/739 bizottsági irányelv Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való beterjesztése nyomán

(2020/C 212/03)

1. A Bizottság elkötelezett az Unióban dolgozó munkavállalók egészségének és biztonságának lehető legmagasabb szintű védelme mellett. A világjárvány megjelenése óta az EU és tagállamai példa nélküli intézkedéseket vezettek be az emberek életének és megélhetésének védelme érdekében. Az EU támogatta az egészségügyi válság kezelésére és a gazdasági sokkhatások ellensúlyozására irányuló tagállami erőfeszítéseket. A vírus leküzdése érdekében teljes mértékben kihasználta az uniós költségvetésből hozzáférhető forrásokat, és a lehető legnagyobb rugalmassággal alkalmazta a költségvetési és állami támogatási szabályokat. Több kezdeményezést is indított annak biztosítására, hogy a polgárok és a munkavállalók védelmét szolgáló egyéni védőeszközök rendelkezésre álljanak.
2. A Bizottság hangsúlyozza, hogy a REACT-EU javaslat további 58,3 milliárd EUR összegű forrást biztosít a strukturális alapok számára a 2020 és 2022 közötti időszakra. Ez a bármely ágazatban felhasználható összeg többek között a munkavállalókat – így a SARS-CoV-2-vel szembeni védelmüket is –, a kkv-kat, az egészségügyi rendszereket, valamint a zöld és digitális átmenetet hivatott támogatni.
3. A Bizottság álláspontja szerint az (EU) 2020/739 bizottsági irányelv⁽¹⁾ azzal, hogy a biológiai anyagokról szóló 2000/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ III. mellékletébe felveszi a Covid19-járványt okozó SARS-CoV-2 vírust, jelentősen javítja a védelem jelenlegi szintjét, különösen a vírusfertőzés közvetlen kockázatának kitett munkavállalók védelme tekintetében.
4. A Bizottság emlékeztet arra, hogy a munkahelyi egészség és biztonság tekintetében a 89/391/EGK tanácsi keretirányelv⁽³⁾ 6. és 9. cikke minden munkáltató esetében előírja azt az általános kötelezettséget, hogy teljes körű és naprakész **kockázatértékelést** végezzen. Ez azzal jár, hogy minden munkahelyi kockázatot – beleértve a SARS-CoV-2-nek való kitettséget is – együttesen kell figyelembe venni és értékelni, a pszichoszociális, biológiai, vegyi anyagok jelentette és egyéb kockázatokkal való kölcsönhatások figyelembevételével.
5. A Bizottság hangsúlyozza, hogy ennek eredményeként megfelelő – többek között a SARS-CoV-2-nek való lehetséges kitettség konkrét esetére vonatkozó – **védelmi és megelőző intézkedéseket** kell bevezetni, és a munkáltatónak minden szükséges **információt** meg kell adnia az összes biztonsági és egészségügyi kockázatról, a védelmi és megelőző intézkedésekről, valamint általánosságban a vállalkozás és/vagy a létesítmény jellegéből, konkrétan pedig az adott munkahely és/vagy munkakör sajátosságaiból adódó tevékenységekről.
6. A Bizottság egyúttal arra is emlékeztet, hogy a SARS-CoV-2-nek esetlegesen kitett munkavállalók esetében rendkívül fontos a megfelelő **képzés**, melyre minden munkavállaló jogosult, különösen az adott munkahelyre vagy munkakörre szabott tájékoztatás és utasítások formájában.
7. A Bizottság ezenfelül felhívja a figyelmet a biológiai anyagokról szóló 2000/54/EK irányelvben meghatározott alábbi konkrét és szigorú egészségi és biztonsági kötelezettségekre:
 - A 6. cikk **részletes kockázatcsökkentő intézkedéseket** állapít meg, köztük csoportos és egyéni védintézkedéseket, higiéniai intézkedéseket, a kitettség elkerülését vagy minimalizálását célzó munkafolyamatokat és a releváns veszélyeztetések használatát;
 - A **higiénés és egyéni védelemről** szóló 8. cikk egyebek mellett arról rendelkezik, hogy a munkavállalók jogosultak megfelelő védőöltözetet vagy egyéb megfelelő különleges öltözetet kapni;
 - A munkavállalók **tájékoztatásáról és oktatásáról** szóló 9. cikk biztosítja a munkavállalók számára a jogot, hogy egyértelmű tájékoztatást kapjanak például az egészséget érintő lehetséges kockázatokról, az expozíció megelőzése végett teendő óvintézkedésekről, a higiéniai követelményekről, valamint az egyéni védőeszközök és -öltözet használatáról és viseléséről.

⁽¹⁾ HL L 175., 2020.6.4., 11. o.

⁽²⁾ HL L 262., 2000.10.17., 21. o.

⁽³⁾ HL L 183., 1989.6.29., 1. o.

- A 10. cikk előírja, hogy a munkáltató **írásbeli utasításokat ad, vagy szükség esetén figyelmeztetéseket függeszt ki**, amelyek tartalmazzák a biológiai anyag kezelésével kapcsolatos súlyos baleset vagy váratlan esemény alkalmával követendő eljárást, függetlenül attól, hogy az anyagot melyik kockázati csoportba sorolták.
8. A Bizottság hangsúlyozza, hogy a fent említett rendelkezések **minden munkavállalóra és minden munkahelyre vonatkoznak**. Az egyetlen kivétel a 10. cikk (1) bekezdésének b) pontja. Ez a rendelkezés a 4. csoportba sorolt biológiai anyagot kezelő munkavállalóknak szóló utasításokra vonatkozik. Minimumkövetelményként szerepel az irányelvben, ezért nem zárja ki, hogy más munkavállalókra is vonatkozzon. Az említett pont tehát a vírussal ténylegesen dolgozó munkavállalókra vonatkozik, és nem pedig azokra, akik szándékolatlanul ki vannak téve a vírusnak. A Bizottság erőteljesen ösztönzi a tagállamokat, hogy írják elő, hogy a SARS-CoV-2-nek kitett valamennyi munkavállaló írásbeli utasításokat kapjon, amint azt a munkavállalók védelméről szóló uniós iránymutatás (*) is ajánlja.
9. A Bizottság megerősíti elkötelezettségét azon szándéka mellett, hogy a tagállamoktól szigorú végrehajtást kérjen, többek között a munkahelyen kötelezően adandó írásbeli utasítások, és adott esetben a figyelmeztetések kifüggesztése tekintetében. E tájékoztatásoknak minimálisan tartalmazniuk kell, hogy az e biológiai anyagnak kitett munkavállalóknak milyen eljárást kell követniük. A Bizottság fel fogja kérni a Vezető Munkaügyi Felügyeleti Tisztviselők Bizottságát, hogy e célból végezzen támogató végrehajtási intézkedéseket. A Bizottság a háromoldalú munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal szoros együttműködésben minden olyan esetben, amikor felmerül a SARS-CoV-2-nek való kitettség kockázata, e területen bevált gyakorlatként fogja munkahelyi szinten előmozdítani a követendő eljárások előírását. Emellett felkéri majd az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökséget, hogy ezt a bevált gyakorlatot építse be a kapcsolódó **online kockázatértékelési eszközbe és iránymutatásba**.
10. A Bizottság kiemeli, hogy a SARS-CoV-2 vírust a SARS-CoV-1 és a MERS vírushoz hasonlóan a 3. kockázati csoportba sorolták, következésképpen mindez az irányelv 7., 11. és 13. cikkében, 14. cikke (4) bekezdésében, valamint 15. és 16. cikkében foglalt konkrét és szigorú jogokat és kötelezettségeket érinti. Ide tartoznak a **vészhelyzeti tervvel**, (az elvégzett munkát, továbbá az expozíció, a balesetek és az események részleteit tartalmazó) **kockázatoknak kitett munkavállalók listájával**, az első alkalommal történő felhasználásról az illetékes hatóságnak tett **előzetes bejelentéssel**, a meghatározott ideig megőrzendő **egészségügyi nyilvántartással**, illetve az V. és VI. mellékletben említett, elkülönítést biztosító intézkedésekkel kapcsolatos jogok és kapcsolódó kötelezettségek.
11. Ezenfelül a Bizottság hangsúlyozza, hogy **nincs különbség a munkavállalók** 3. vagy 4. csoport szerinti besorolásnak megfelelő **védelme** között azon laboratóriumokon vagy ipari folyamatokon kívül, amelyek a vírus mintáit kezelik és azokkal kísérleteznek, például vakcina kifejlesztése vagy előállítása céljából, vagy azon elkülönítő létesítményeken kívül, ahol olyan betegek tartózkodnak, akiknél fennáll a vírussal való fertőzöttség vagy annak gyanúja.
12. E létesítményekre az V. és a VI. melléklet célzottan e folyamatokra vonatkozó rendelkezései érvényesek. E rendelkezések **nem biztosítanak rugalmasságot a 4. csoportba tartozó anyagok tekintetében**. Legtöbbjük a 3. csoport esetében is alkalmazandó. A legszigorúbbak „ajánlott” minősítésűek, ami azt jelenti, hogy elvben alkalmazandók, kivéve, ha a kockázatértékelés ezzel ellentétes eredményeket mutat.
13. A Bizottság felhívja a figyelmet arra, hogy a biológiai anyagokról szóló irányelv III. mellékletének 6. pontjával összhangban az osztályozott biológiai anyagok listája a tudománynak a lista készítése időpontjában ismert állását tükrözi. **Frissítésére** akkor kerül sor, ha már nem tükrözi a tudomány legújabb állását. A Bizottság felismerve, hogy a tudomány folyamatosan fejlődik, elkötelezett amellett, hogy e kategorizálást a tudományos fejlemények figyelembevételével folyamatosan felülvizsgálja. Ez összhangban van a biológiai anyagokról szóló irányelv 19. cikkével, csakúgy mint a 89/391/EGK keretirányelv 16. cikkével. A Bizottság elkötelezett amellett, hogy **rendszeresen tájékoztassa az Európai Parlamentet és a Tanácsot** e felülvizsgálatok eredményeiről.
14. A Bizottság hangsúlyozza, hogy az új intézkedések már hatályban vannak, ezeket a tagállamoknak legkésőbb 5 hónapon belül át kell ültetniük nemzeti jogrendjükbe. A Bizottság támogatni fogja a tagállamokat **az intézkedések lehető leggyorsabb átültetése érdekében**. Ebben az összefüggésben a Bizottság megjegyzi, hogy több tagállam már az (EU) 2020/739 irányelvnek megfelelően alkalmazza a 3. csoport szerinti osztályozást.

(*) COVID19: VISSZATÉRÉS A MUNKAHELYRE – A munkahelyek átalakítása és a munkavállalók védelme

15. A Bizottság az EU munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos új stratégiai keretén belül foglalkozik majd a meglévő uniós egészségvédelmi és biztonsági keretnek megfelelően kialakult szabályozás működését javító további szükséges intézkedésekkel, többek között járványhelyzetek kapcsán. A Bizottság e célból biztosítja az Európai Parlamenttel, a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal és a Vezető Munkaügyi Felügyeleti Tisztviselők Bizottságával folytatott szoros együttműködést.
 16. A Bizottság a rendkívüli válsághelyzetből levont tanulságok alapján haladéktalanul fel fogja mérni, hogy szükség van-e a biológiai anyagokról szóló irányelv módosítására annak érdekében, hogy valamennyi munkahelyen jobb legyen a készség- és reagálástervezés, és 2020 végéig tájékoztatja az Európai Parlamentet.
-